

'Learning from documenta' in Strombeek en in Molenbeek

Regendans rond megamanifestaties

Neem tien kunstenaars van documenta 14 - 'Learning From Athens', blik in de marge terug op documenta 9 van Jan Hoet en voeg er een luikje aan toe in Molenbeek: het is de formule van 'Learning from documenta' in het Cultuurcentrum Strombeek, dat al een aantal jaren een pact met het S.M.A.K. heeft.

In Kassel kreeg de jongste documenta bakken kritiek over zich heen. 'Learning from documenta' lijkt een soort regendans om de sterke punten eruit te laten druppelen. Geen 'best of', meer een onderzoekje van de huidige kunstsituatie. Wat bezielde het cultuurcentrum? "Kounellis, hè", zucht curator Luk Lambrecht. "Hij ging in het najaar een tentoonstelling maken over het DNA van Europa, maar hij overleed in februari. 'Learning from documenta' is voor velen een provocatieve titel. Wat is documenta vandaag? Het is één van de vele grote kunstmanifestaties. Het gaat over die inflatie van kunstevenementen. En wat blijft ervan over? Twee weken na de sluiting in Kassel ligt de catalogus al voor 9 euro in de ramsj."

Tien kunstenaars zijn op post, meermaals met werk uit documenta 14. Zelden of nooit krek hetzelfde. Het uithangbord is 'Wir (alle sind das Volk' van Hans Haacke, de affiche in verschillende talen met toevoeging van het

p. 10 (1)

Nederlands. Het zijn uitzwermende banners en posters, ook opgevouwen met de bezoekersgids op de achterkant. Zo'n grote banner hangt aan het gemeentehuis van Molenbeek, de gedoodverfde crisisgemeente. Aan de overkant in cultuurcafé Brass'Art niet meer dan de video 'Bar Matanzas' en wat prints van nieuwe tekeningen van de Cubaanse Maria Magdalena Campos-Pons.

Het mini-onderdeel in Kusseneers Gallery opende met een performance die was uitgedokterd door het radicale duo Annie Vigier en Franck Apertet (les gens d'Uterpan), niet hun enige bijdrage aan de tentoonstelling. In de garageruimte van de galerie is de nieuwe film te bekijken van de Malinees Aboubakar Fofana over zijn werk met natuurlijke indigo. Zo zie je de gedeeltelijk blauwe schapen in Athene, die de wol leverden voor zijn weefsels in Kassel. In het Cultuurcentrum Strombeek wat indigo-planten, en verderop twee dromerige diptieken van geweven stof. Waar die kunstenaars mee bezig zijn, vaak achter de rug van de kunstmarkt, het heeft wel iets.

Niet dat er geen uitstekende werken zijn. De video waarin de gevluchte Syrische kunstenaar Hiwa K wiebelend rondloopt met een staaf vol spiegels die balanceert op zijn neus, getoond in Athene, was al eerder door het S.M.A.K. aangekocht. En de expositie begint magnifiek met een uitvergroete zwart-witfoto van Jonas Mekas uit 1948. Zittend in een wei overschouwt hij het kamp in Kassel waar hij toen als 'displaced person' was geplaatst. De invloedrijke avant-gardecineast bezorgde de handgeschreven zin die ernaast hangt: 'And now, after I have crossed the shores of death and sadness, let me dream utopias'. Ontroerend.

'Wij geloven in de macht van de creatieve verbeeldingskracht' van Hans Haacke, het FN Herstal-retabel over de wapenhandel uit de S.M.A.K-collectie, blijft ijzersterk. Ook een kleine terugblik op documenta 2, waar Haacke suppoost was. Daar fotografeerde hij de jongen die bij een schilderij van Kandinsky staat te lezen in een Mickey Mouse-strip. De disneyficatie van de kunstwereld is inmiddels opgerukt. Vlak bij die foto is het tweede deel van 'Europaria' van Christoph Fink gepresenteerd, onder meer de immense rode tekening 'American Sugar'. Alles bij elkaar een onprettieuze ondervraging, op een visuele manier.

Christine VUEGEN

'Learning from documenta' (en meer, o.a. Europalia-expo Elisabeth Ida) tot 13 december in Cultuurcentrum Strombeek, Gemeenteplein, Strombeek-Bever. Open ma-zaterdag van 10-22 u, zo van 10-18 u. In Molenbeek in Brass'Art, Gemeentepplaats 28 en Kusseneers Gallery, Menenstraat 10. Info: www.ccstrombeek.be